

Motion till riksdagen 2019/20:3280

av **Teres Lindberg m.fl. (S)**

Värna hälso- och sjukvårdens portalparagraf

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur hälso- och sjukvårdslagens portalparagraf ska kunna upprätthållas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att s.k. blandad finansiering med skattemedel och försäkringsmedel inom sjukvården bör upphöra och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det regionala självstyret bör värnas, att sjukvårdens mål ska vara nationella samt att frågan om hur sjukvården organiseras är en fråga för medborgarna att avgöra i de regionala valen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige råder en bred samsyn om hälso- och sjukvårdens portalparagraf som innebär att de som har de största behoven ska ha de största resurserna. I praktiken så har vi dessvärre haft en allt snabbare utveckling som innebär att tillgänglighet för de med små vårdbehov har kommit att prioriteras på bekostnad av de som har de största behoven.

Ett exempel är de så kallade nätläkarbolagens snabba framväxt finansierad via våra skattemedel. Deras verksamhet handlar om att tillgodose individens vårdbehov oavsett

hur pass svåra de är. Statistiken visar entydigt att den största efterfrågan finns i bostadsområden där hälsoläget redan från början är bäst. Resultatet bli att de finansiellt hårt utsatta regionerna tvingas att omfördela medel från en redan underfinansierad primärvård (som faktiskt ägnar sig åt de kroniskt sjuka) till nätläkarföretagen.

Sedan länge har regionerna fråntagits rätten att bestämma över hur primärvården organiseras. Alla regioner är tvingade, oavsett den regionala folkviljan, att organisera sin primärvård genom LOV. Flera utvärderingar har visat att detta medfört ett mer ojämnt vårdutbud. Den fria etableringsrätten innebär att vårdcentraler helst etablerar sig där de friska medborgarna bor. Fattiga och sjuka tvingas ofta resa för att kunna ta komma till en välfungerande vårdcentral.

Till detta kan tilläggas att även den öppna specialistsjukvården privatiseras i en allt snabbare utsträckning. Vi får konkurrerande bolag, istället för samverkande vårdgivare. Patienternas bästa sätts inte alltid i första rummet.

Sveriges sjukvårdssystem bygger i hög grad på solidaritet. Via våra regionala skatter betalar vi för att alla ska ha rätt vård efter behov oavsett inkomst.

Det solidariska sjukvårdssystemet hotas utav en explosiv tillväxt av de privata vårdförsäkringarna. Från att ha varit obetydligt fenomen så har vi kommit till en situation där nästan en miljon medborgare har en privat vårdförsäkring.

Försäkringssjukvården bygger på en helt annan idé än den solidariska vården. Principen är enkel: Den som har råd med en privat vårdförsäkring får vård först och dessutom ett trevligare bemötande.

De allt fler privata vårdgivarna får inkomster både från regionerna och de privata vårdförsäkringarna. För försäkringsbolagen innebär deras existens att de kan förverkliga löftet till sina kunder. Du behöver inte vänta. Privatisering av specialistsjukvård och sjukhus som tar emot försäkringspatienter leder indirekt till att den privata sjukförsäkringsmarknaden får luft under vingarna.

Fortsätter utvecklingen där försäkringssjukvården växer explosionsartat samtidigt som den skattefinansierade sjukvården tampas med otillräckliga resurser så är det bara en tidsfråga innan vi bytt sjukvårdssystem i vårt land. Trots att de flesta medborgare inte vill det. Därför är det viktigt att det regionala självstyret värnas. Sjukvårdens mål ska vara nationella. Hur sjukvården organiseras är en fråga för medborgarna att avgöra i de regionala valen.

Teres Lindberg (S)

Anders Österberg (S)

Lawen Redar (S)

Thomas Hammarberg (S)

Kadir Kasirga (S)

Sultan Kayhan (S)